

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/113/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123260280
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6123260280.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480, proti žalovanému A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX E. E., o zaplatenie 54,03 € s príslušenstvom o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 21C/16/2023 z 20. júla 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi pokutu 17,- € a žalobu o zaplatenie dlžných úhrad vo výške 37,03 € a o zaplatenie úhrady poštových služieb vo výške 2,10 € zamietá.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 37,08 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v plnom rozsahu vyhovel žalobe o zaplatenie 54,03 € s príslušenstvom rovnajúcim sa úhrade poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 2,10 €, ktoré si žalobca od žalovaného uplatňoval z dôvodu nezaplatenia úhrad za služby verejnosti (ďalej aj „úhrada“) podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.06.2023 (ďalej aj „zákon č. 340/2012 Z. z.“) za kontrolované obdobie 01.08.2021 do 31.03.2022. Výška pohľadávky bola podľa žaloby určená ako súčin počtu neuhradených predpisov úhrad v kontrolovanom období (7 neuhradených mesačných predpisov rovnajúcich sa sume 37,03 €) a súčtu pokuty vo výške 17,- € podľa § 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z. z. Vo vyjadrení k odporu proti platobnému rozkazu vydanom v tomto konaní, kde žalovaný namietal, že úhrady za kontrolované obdobie boli uhradené jeho manželkou F. C. v plnej výške pod žalobcom určeným variabilným symbolom žalobca uviedol, že žalovaná suma zodpovedá predpísaným úhradám za obdobie od 08/2021 do 03/2022 vo výške 37,03 € a platby poukazované žalovaným v tomto období bez popisu, na ktorý konkrétny mesiac je úhrada platená, žalobca započítal na neuhradené mesačné predpisy do 07/2021. Svoje oprávnenie započítať platby žalovaného na najstarší zročný dlh vyvodil žalobca z rozsudku Krajského súdu v Brne sp. zn. 16Co/579/87.

1.1 Z predpisov úhrad za služby verejnosti a platieb predloženého žalobcom spolu so žalobou súd prvej inštancie zistil, že za obdobie od 1. augusta 2021 do 31. marca 2022 mal žalovaný predpísané mesačné úhrady za služby verejnosti po 4,64 € mesačne a „za obdobie od 01.08.2021 do 31.03.2022 neeviduje žalobca zaplatenie úhrad vo výške 37,03 €“, aj keď sú v uvedenom prehľade v období 8/2021-3/2022 platby vo výške 4,64 € žalobcom vykázané. Na zaplatenie nedoplatku vyzval žalobca žalovaného dňa 31.03.2022 s poučením o povinnosti zaplatiť aj pokutu vo výške 17,- € v prípade neuhradenia dlžnej sumy do 30 dní od doručenia výzvy. Po posúdení uplatneného nároku podľa ustanovení zákona č. 340/2012 Z.

z. súd prvej inštancie žalobe vyhovel s odôvodnením, že „žaloba žalobcu je v plnom rozsahu dôvodná a zodpovedá zákonnému nároku, nakoľko žalovaný síce uhradil dňa 11.03.2022, 11.02.2022, 13.01.2022, 13.12.2021, 12.11.2021, 13.10.2021, 13.09.2021, 13.08.2021, po 4,64 Eur, avšak uvedené úhrady boli započítané na najstaršie splatné a teda zákonom určené úhrady za kontrolované obdobie nezaplatil, čo vyplývalo aj z prehľadu predpisov a platieb. Z prehľadu predpisov úhrad za služby verejnosti a platieb a z oznámenia o kontrole platenia úhrady mal súd za preukázané, že žalovaný bol v období od 01.08.2021 do 31.03.2022 platiteľom úhrady za služby verejnosti podľa Zákona. Výška mesačnej úhrady je zo zákona 4,64 Eur. Z tvrdenia žalobcu a z prehľadu predpisov úhrad za služby verejnosti a platieb bolo preukázané, že žalovaný úhradu v období od 01.08.2021 do 31.03.2022 vo výške 37,03 Eur žalobcovi nezaplatil. Celková dlžná suma úhrad za uvedené obdobie predstavuje sumu 37,03 Eur, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania so zaplatením úhrad za služby verejnosti, vzniklo žalobcovi v zmysle § 10 ods. 3 zákona o úhrade za služby verejnosti právo na pokutu vo výške 17,- Eur. Žalovaný bol žalobcom vyzvaný na zaplatenie nedoplatku, ktorý napriek výzve nezaplatil. Žalovaný je teda povinný zaplatiť žalobcovi aj pokutu vo výške 17,- Eur.“. Potvrdením pošty žalobca súdu preukázal výšku poštovného zaplateného za odoslanie výzvy na úhradu dlhu žalovanému vo výške 2,10 €.

1.2 O povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj C. s. p.“).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný odôvodňujúc ho nesprávnym právnym posúdením veci súdom prvej inštancie podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku spočívajúce v tom, že skutkový stav súd prvej inštancie nesubsumoval pod žiadnu z právnych noriem právneho poriadku Slovenskej republiky, ale zodpovedanie otázky zásadného právneho významu založil len na poukaze na rozsudok Krajského súdu v Brne sp. zn. 16Co/579/87, ktorý vychádzal z právneho poriadku účinného v roku 1987, ktorý prešiel zásadnými novelami, vrátane vývoja rozhodovacej praxe súdov. Aplikácia právnych záverov Krajského súdu v Brne je neprípustná aj z dôvodu rozporu takéhoto postupu s článkom 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého môže každý legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, medzi ktoré patria výhradne len autority teritoriálneho územia Slovenskej republiky, prípadne Európsky súd pre ľudské práva, ale v žiadnom prípade okresné a krajské súdy iného štátu. Rozhodnutia súdov Českej republiky môžu poslúžiť ako určitá inšpirácia pri výklade právnych noriem, avšak rozhodnutie súdu prvej inštancie neobstojí ani v tomto svetle. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v § 3 ods. 2 ustanovuje, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca v konaní tvrdil, že úhrady poskytnuté žalovaným v priebehu 7 mesiacov od 13.08.2021 do 11.03.2022 započítal na najstaršie splatné pohľadávky, ale v rozhodnutí súdu prvej inštancie nie je uvedené, na aké údaje existujúce najstaršie splatné pohľadávky žalobcu mali byť platby žalovaného započítané. Pokiaľ z prejavu vôle žalovaného spočívajúceho v pravidelných mesačných úhradách v priebehu 7 mesiacov nevyplývalo, že by týmto plnením uhradil nejaký žalovaný (správne žalobcom – poznámka odvolacieho súdu) tvrdý najstarší dlh, potom nemožno prisvedčiť postupu žalovaného (správne žalobcu – poznámka odvolacieho súdu), ktorý si svojvoľne a v rozpore s objektívnym právom uzurpoval právo rozhodovať o prejave vôle žalovaného, ktorý (prejav vôle) súd prvej inštancie nedokazoval. Žalovaný kategoricky odmieta, že by plnenie poskytnuté žalobcovi v rozhodnom (žalovanom) období mienil poskytnúť na úhradu údajných najstarších dlhov, ktoré ani preukázané neboli.

2.1 Započítať dlžníkov plnenie na najstaršiu zročnú pohľadávku pripúšťal § 73 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 01.01.1992, ktorý tiež preferoval prejav vôle dlžníka, ktorý dlh chce splniť a len v prípade absencie vyhlásenia tejto vôle sa plnením uhradil dlh najskôr zročný a to najprv jeho príslušenstvo. Bez normatívnej regulácie v znení zrušeného ustanovenia § 73 Občianskeho zákonníka nemá veriteľ právo voľby, ktorý z viacerých dlhov má byť uhradený, čo potvrdzuje aj aktuálna judikatúra súdov Českej republiky, preto poukaz na rozsudok Krajského súdu v Brne z roku 1987 je neaktuálny. Ak žalobca tvrdí, že disponuje staršími pohľadávkami (ktorých existenciu a výšku v konaní nepreukázal) mohol si ich uplatniť v súdnom konaní. Namiesto toho v rozpore so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“ (právo patrí bdelym/ostražitým) sa snaží v rozpore s dobrými mravmi o ich uspokojenie spôsobom vykazujúcim kontúry šikanózneho výkonu práva v hrubom rozpore s ústavným princípom spravodlivého usporiadania spoločenských vzťahov.

2.2 Žalovaný navrhuje rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/67/2021 zo 14. februára 2022 a citoval z neho časť odôvodnenia v znení: „za situácie, že žalovaný mal voči žalobcovi viacero dlhov zhodnej povahy a v zhodnej výške a poskytované plnenia nestačili na splnenie všetkých záväzkov, pričom pri predmetných plneniach neuviedol, ktorý záväzok plní, bolo potrebné vychádzať zo zásady priority založenej na dobe splatnosti a teda považovať za splnené záväzky najskôr splatné“, v ktorom Krajský súd v Trnave vyslovil aj názor, že uplynutie premĺčacej doby pri skorších dlhoch, na ktoré majú byť platby dlžníka započítané, nijako nebráni uplatneniu započítania podľa vyššie uvedenej zásady priority založenej na dobe splatnosti. Navrhol potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 ods. 1 C. s. p. prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že v odvolaní vytyka žalovaný súdu prvej inštancie len nesprávne právne posúdenie veci a skutkový stav zistený súdom prvej inštancie odvolateľ nespochybňuje. Z neho podľa § 383 C. s. p. vychádza aj odvolací súd, preto odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1, 2 C. s. p. nenariadil. Po vyhodnotení odvolania žalovaného ako čiastočne dôvodného odvolací súd podľa § 388 C. s. p. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia z nasledovných dôvodov:

5. Žalobca sa v konaní podľa písomnej žaloby domáhal voči žalovanému zaplata úhrady za služby verejnosti podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z. za obdobie od 01.08.2021 do 31.03.2022 tvrdiac, že za toto obdobie žalovaný úhrady nezaplatil a nezareagoval ani na výzvu na úhradu dlhu, preto je podľa § 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z. z. povinný zaplatiť aj pokutu vo výške 17,- €. Žiadal priznať aj náhradu poštovného 2,10 € za odoslanú výzvu na úhradu dlhu. K žalobe bol pripojený prehľad platieb úhrad, z ktorého je zistiteľné, že v mesiacoch 8/2021 až 3/2022 zaplatil žalovaný každý mesiac úhradu vo výške 4,64 € určenú § 6 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z. z. Napriek tejto jednoznačnej skutočnosti vyplývajúcej z listinného dôkazu predloženého žalobcom súd prvej inštancie vydal dňa 27. marca 2023 platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 54,03 € a úhradu poštových služieb spojených s vymáhaním vo výške 2,10 € a povinnosť nahradiť trovy konania. V odpore proti platobnému rozkazu žalovaný namietal, že žiaden dlh za kontrolované obdobie 01.08.2021 až 31.03.2022 mu nevznikol a ako dôkaz predložil výpisy z účtu svojej manželky F. C., ktorá pravidelne s variabilným symbolom zhodným vo výzve na zaplataenie nedoplatku poukazovala platby na úhradu za služby verejných služieb žalobcovi. Žalobca vo vyjadrení zo 4. mája 2023 žalovaným tvrdené skutočnosti o platbách v rozhodnom období nepoprel a uviedol, že manželkou žalovaného poukazované platby boli započítané na najstaršie splatné mesačné predpisy vzniknuté do 07/2021 z dôvodu, že žalovaný v popise platby neuviedol, za ktorý konkrétny mesiac platí úhradu za služby verejnosti poskytované RTVS. Žalobca nekonkretizoval, na ktoré neuhradené mesačné predpisy do 07/2021 platby žalovaného započítal. Súd prvej inštancie prijal argumentáciu žalobcu o jeho práve započítať platby poukazované v kontrolovanom období 08/2021 až 03/2022 na najstaršie splatné pohľadávky, čo odôvodnil iba tak, že „žaloba žalobcu je v plnom rozsahu dôvodná a zodpovedá zákonnému nároku, nakoľko žalovaný síce uhradil dňa 11.03.2022, 11.02.2022, 13.01.2022, 13.12.2021, 12.11.2021, 13.10.2021, 13.09.2021, 13.08.2021 po 4,64 €, avšak uvedené úhrady boli započítané na najstaršie splatné a teda zákonom určené úhrady za kontrolované obdobie nezaplatil“.

6. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z. z. platiteľ podľa § 3 ods. 1 písm. a) platí úhradu 4,64 € za každý, aj začatý kalendárny mesiac.

7. Platiteľom podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z. je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

8. Žalovaný uznal, že v rozhodnom období od 01.08.2021 do 31.03.2022, ktoré učinil žalobca predmetom konania bol platiteľom úhrady podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z. z. iba popieral, že za kontrolované obdobie mu dlh na úhradách nevznikol, čo preukázal listinnými dôkazmi. Žalovaný správne argumentuje v odvolaní, že platná právna úprava neustanovuje pravidlo pre plnenie viacerých dlhov dlžníkom tomu istému veriteľovi z hľadiska zániku záväzku, pokiaľ plnenie poskytnuté dlžníkom nestačilo na splnenie všetkých jeho splatných dlhov. Právna teória je jednotná v tom, že právo na určenie, ktorý z viacerých dlhov voči tomu istému veriteľovi bude splnený má výlučne dlžník a aj keď toto právo dlžník nevyužije, neprechádza na veriteľa (pokiaľ z dohody medzi dlžníkom a veriteľom nevyplýva niečo

iné). Ak medzi veriteľom a dlžníkom nie je žiadna dohoda, plnenie sa musí započítať na ten dlh, ktorý dlžník chce splatiť, pričom tento úmysel môže byť výslovný alebo konkludentný, prípadne je možné tento úmysel vyvodiť zo správania sa dlžníka. Až keď žiadnym spôsobom nemožno zistiť vôľu dlžníka, môže nastúpiť pravidlo najskôr splatného dlhu.

9. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie neumožňovala platná právna úprava, tak ako ustanovenie § 73 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.1991, započítať dlžníkové plnenie na najskôr zročný dlh, ak dlžník neučinil vyhlásenie, ktorý dlh chce splniť. Ani v prípade, že dlžník pri plnení neurčil, ktorý z viacerých splatných dlhov chce vyrovnať, neprechádza právo voľby, ktorý z viacerých dlhov bol uhradený, na veriteľa. Vôľa veriteľa, na ktorý dlh chce plnenie započítať, je irelevantná. Zásadu priority (prednostného vyrovnanie niektorého z viacerých dlhov založeného na dobe splatnosti) by bolo možné aplikovať, ak by okolnosti prípadu nasvedčovali tomu, že plnenie bolo určené na najstarší splatný dlh. Z konania žalovaného nie je možné vyvodiť, že by platby poukázané v mesiacoch august 2021 až marec 2022 boli určené na niektorý (žalobcom nešpecifikovaný) najstarší zročný dlh. Z prehľadu platieb na č. I. 4 až 7 spisu vyplýva, že žalovaný v období od januára 2008 do januára 2018 neplatil pravidelne úhrady v zákonom určenej výške a nedoplatky za viaceré mesiace uhrádzal súhrnnou sumou za zmeškané mesiace. Počnúc mesiacom marec 2018 platil žalovaný úhrady vo výške 4,64 € pravidelne každý mesiac a zaplatenie týchto úhrad je vykázané aj za žalované obdobie august 2021 až marec 2022. Žalovaným poukázané platby v kontrolovanom období august 2021 až marec 2022 nenadväzovali na mesiace, v ktorých úhrada uhradená nebola, z jeho správania teda žalobca nemohol vyvodiť, že by uhrádzal skôr splatný dlh vzniknutý niekedy pred februárom 2018. Tvrdenie žalobcu v žalobe, že v mesiacoch 8/2021 až 3/2022 nezaplatil žalovaný úhrady za služby verejnosti podľa zákona č. 340/2012 Z. z. nezodpovedá skutočnosti, žaloba preto nebola dôvodná a súd jej nemohol vyhovieť. Ak žalobca neuspel v predmete konania, nemohlo mu byť priznané ani príslušenstvo pohľadávky vo výške 2,10 € (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), keďže príslušenstvo pohľadávky zdieľa jej osud; ak nebola dôvodná pohľadávka uplatnená v súdnom konaní, nedôvodne boli uplatnené aj náklady spojené s jej uplatnením.

10. Žalobcovi ako vyberateľovi úhrady je v § 10 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z. z. uložená povinnosť písomne vyzvať platiteľa, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7 a je v omeškaní so zaplatením úhrady do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadziab súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy, vzniká mu podľa § 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z. z. povinnosť zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17,- €. Povinnosť zaplatiť pokutu 17,- € je teda viazaná na nesplnenie povinnosti určenej vo výzve na úhradu dlžnej sumy, t. j. na nezaplatenie dlžných úhrad, vrátane poštových sadziab súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady.

10.1 Kontrolované obdobie vo výzve na zaplatenie nedoplatku z 31.03.2022 sa od kontrolovaného obdobia uvedeného v žalobe líši. Nedoplatok vo výške 39,13 € (na vyrovnanie ktorého žalobca započítal platby žalovaného z obdobia 8/2021-3/2022) podľa výzvy z 31.03.2022 vznikol za obdobie od 01.04.2008-31.03.2022 a jeho existencia je preukázaná porovnaním predpisov úhrad v tomto období s platbami žalovaného a uznal ju aj súd prvej inštancie tým, že žalobe vyhovel, keď jednostranné započítanie platieb žalovaného za obdobie od 8/2021-3/2022 žalobcom považoval za prípustné. Žalovaný nepoprel v konaní existenciu dlhu za iné obdobie než uvedené v žalobe (od augusta 2021 do marca 2022) ani netvrdil, že dlžnú sumu uvedenú vo výzve z 31.03.2022, vrátane poštovného žalobcovi, uhradil.

10.2 Odvolací súd považuje nárok na zaplatenie pokuty podľa § 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z. z. za samostatný nárok uplatniteľný aj bez nároku na zaplatenie dlžných úhrad, preto zamietnutie žaloby v rozsahu sumy 37,03 € zodpovedajúcej dlžným úhradám je bez relevancie. Existencia dlhu za iné obdobie než žalované v konaní preukázaná bola práve tým, že žalobca si započítal platby žalovaného za obdobie od augusta 2021 do marca 2022 na starší splatný dlh a súd prvej inštancie žalobe práve z dôvodu stanoviska k možnosti veriteľa jednostranne započítať platby na najstaršiu zročnú pohľadávku zdieľaného so žalobcom vyhovel. Žalovaný správnosť výpisu o úhradách nespochybnil.

11. Odvolací súd na základe týchto úvah a iného právneho posúdenia veci v časti nároku zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu čiastočne zamietol.

12. V dôsledku zmeny rozhodnutia okresného súdu vznikla odvolaciemu súdu podľa § 396 ods. 2 C. s. p. povinnosť rozhodnúť o trovách celého konania.

12.1 O povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému čiastočnú náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 C. s. p. a podľa pomeru úspechu strán v spore uložil menej úspešnému žalobcovi zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 37,08 %. K tomuto výsledku došiel výpočtom: uplatnená pohľadávka bez príslušenstva 54,03 € = 100 %, úspech žalobcu (žalobe vyhovenej) 17 € = 31,46 %, úspech žalovaného (žaloba zamietnutá) o 37,03 € = 68,54 %. Pomer úspechu 68,54 %-31,46 % = 37,08 % v prospech žalovaného.

12.2 O výške náhrady trov konania bude rozhodovať po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie, preto je povinnosť nahradiť trovy konania viazaná na právoplatnosť uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).